

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури
з французької мови**

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Затверджено вченою радою КНЛУ
Протокол № 16
від 20 травня 2020 р.

Київ – 2020

Програма вступного іспиту до аспірантури з французької мови. Рівень вищої освіти «доктор філософії» / Уклад.: проф. Кагановська О.М., доц. Савчук Р. І. К.: КНЛУ, 2020. 19 с.

Укладачі: доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іспанської та французької філології О. М. Кагановська,
доктор філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри іспанської та французької філології Р. І. Савчук.

Рецензенти:

Бурбело В. Б. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри романської філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Станіслав О. В. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романських мов та інтерлінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Схвалено на засіданні кафедри іспанської та французької філології «12» травня 2020 р., протокол № 14

ЗМІСТ

1.	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
2.	ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ІСПИТИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	5
3.	СТРУКТУРА І ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	7
4.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	13
	4.1. ОЦІНЮВАННЯ ПЕРШОГО ЗАВДАННЯ	13
	4.2. ОЦІНЮВАННЯ ДРУГОГО ЗАВДАННЯ	14
	4.3. ОЦІНЮВАННЯ ТРЕТЬОГО ЗАВДАННЯ	15
	4.4. ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ВСТУПНИЙ ІСПИТ ДО АСПРАНТУРИ	16
5.	СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

До складання вступного іспиту до аспірантури з іноземної мови (французької) допускаються особи, які мають ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Програма вступного іспиту до аспірантури з французької мови розроблена у відповідності з державним стандартом вищої освіти ступеня магістр і Національної рамки кваліфікацій.

Іспит з французької мови є вступним випробуванням до аспірантури Київського національного лінгвістичного університету.

Вступний іспит має на меті перевірку і оцінку сформованості у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії мовних компетентностей, а також компетентностей, необхідних для реалізації набутих знань у подальшій науковій роботі, зокрема контроль знань і умінь вступників з основних навичок володіння французькою мовою, що визначає здатність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до критичного аналізу наукових здобутків за обраною спеціальністю, до аналітико-критичного зіставлення поглядів провідних вітчизняних і зарубіжних дослідників, до виокремлення і формулювання ключових проблем сучасної наукової галузі за спеціалізацією вступника та визначення шляхів їх вирішення, до оволодіння науковим концептуальним і термінологічним апаратом та загалом до навчання за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти відповідно до освітньо-наукової програми.

Для проведення вступного іспиту з французької мови до аспірантури відповідним наказом ректора створюється фахова атестаційна комісія, до складу якої входять голова та члени комісії: провідні фахівці-мовники – доктори філологічних наук.

Вступний іспит до аспірантури проводиться французькою мовою.

У відповідності до вимог щодо підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, а також із урахуванням рівня володіння іноземною (французькою) мовою дана навчальна дисципліна розглядається як одна із складових компетентностей загальнокультурного характеру. Крім того, в умовах інтенсивного міжнародного співробітництва іноземна мова (французька) постає інструментом вдосконалення професійних компетентностей у всіх видах професійної (наукової) діяльності майбутнього доктора філософії.

1. ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ІСПИТІ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Вимоги до здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії передбачають володіння французькою мовою не нижче рівня B2 (вище середнього) у відповідності до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Le Cadre européen commun de référence pour les langues – Apprendre, Enseigner, Évaluer (CECRL)).

Особи, які вступають до аспірантури, повинні володіти комплексом знань і вмінь, необхідних для навчання за обраною освітньо-науковою програмою та виконання майбутнього наукового дослідження.

На іспиті з французької мови вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння французькою мовою в різних сферах спілкування;
- багатий лексичний запас мови, що вивчається, його вільне використання в рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності;
- сформованість навичок усного мовлення французькою мовою, зокрема володіння орфоепічною, лексичною, граматичною нормами, що вивчається в межах програмних вимог і правильно використовувати їх у всіх видах мовленнєвої комунікації, представлених у науковій сфері усного та письмового спілкування;
- здатність розуміти основний зміст складних текстів до конкретних та абстрактних тем, а також розуміти фахові дискусії у галузі спеціалізації вступника;
- уміння чітко й деталізовано висловлюватися до широкого спектру тем, висловлювати думку до актуальних питань, обґрунтовувати недоліки й переваги різних можливостей, розкривати суть поставленої проблеми;
- достатній ступінь володіння французькою мовою як засобом здійснення наукової діяльності в іншомовному середовищі і засобом міжкультурної комунікації.

Ураховуючи перспективи практичної та наукової діяльності аспірантів, на вступному іспиті з французької мови здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії повинен відповідати таким **вимогам до знань і вмінь**:

- для успішної здачі іспиту вступник повинен володіти підготовленим монологічним мовленням у вигляді повідомлення, а також діалогічним мовленням у ситуаціях наукового, професійного спілкування в межах вивченого мовного матеріалу. На іспиті здобувач має продемонструвати вміння адекватно сприймати мову і давати логічно обґрунтовані розгорнуті і стислі відповіді на питання екзаменатора;
- вступник повинен вміти читати оригінальну наукову літературу за фахом, спираючись на вивчений мовний матеріал, країнознавчі фонові та професійні знання. Вступник має показати вміння читати тексти

загальнонаукового змісту і відповідати на питання з прочитаного матеріалу, а також оригінальну літературу за фахом, і максимально повно і точно сприймати і аналізувати прочитане, спираючись на професійні знання, використовуючи навичку мовної та контекстуальної здогадки, вміти будувати монолог-аналіз спеціального тексту, виділивши тему, тезу автора, аргументи і докази, наведені автором у підтвердження своєї тези. Дати власну оцінку прочитаного.

Вступник повинен вміти перекладати усно без підготовки і без словника текст за фахом.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Вступний іспит до аспірантури передбачає виконання трьох екзаменаційних завдань із практичних аспектів французької мови.

Перше завдання: Читання, переклад, інтерпретація художнього тексту.

Обсяг художнього тексту – **850 – 950** слів.

При виконанні першого завдання вступник повинен прочитати, перекласти, сформулювати основну ідею запропонованого тексту, висловити власні міркування щодо проблем, висвітлених у ньому, визначити стилістичну тональність тексту та пояснити, за допомогою яких стилістичних засобів (фонетичних, морфологічних, лексичних, синтаксичних та засобів образності) вона створюється, вживати лексичні одиниці та мовленнєві структури, які відповідають змісту тексту та стилю коментаря.

Відповідь передбачає читання вголос 10 – 12 рядків, переклад фрагмента уривку українською мовою без словника, але з використанням глосарію, де наводяться деякі лексичні одиниці, ідіоми та реалії.

Лінгвістична інтерпретація тексту включає літературознавчий коментар, короткий виклад змісту уривку. При цьому здобувач повинен показати своє вміння бачити текст як єдине художнє ціле, базуючи власну інтерпретацію на врахуванні взаємодії мовних засобів художнього зображення, до яких вдається автор.

Приклад першого завдання на іспиті з французької мови:

Faites en français l'analyse interprétative stylistique écrite du texte littéraire:

Amélie Nothomb « Le sabotage amoureux »

Chaque matin, une esclave venait me coiffer. Elle ne savait pas qu'elle était mon esclave. Elle se croyait chinoise. En vérité, elle n'avait pas de nationalité, puisqu'elle était mon esclave. Avant Pékin, je vivais au Japon, où l'on trouvait les meilleurs esclaves. En Chine, la qualité des esclaves laissait à désirer. Au Japon, quand j'avais quatre ans, j'avais une esclave à ma dévotion personnelle. Elle se prosternait souvent à mes pieds. C'était bien.

L'esclave pékinoise ne connaissait pas ces usages. Le matin, elle commençait par peigner mes longs cheveux: elle s'y prenait comme une brute. Je hurlais de douleur et lui administrais maints coups de fouet mentaux. Ensuite, elle me tricotait une ou deux nattes admirables, avec cet art ancestral de la tresse auquel la Révolution culturelle n'avait pas enlevé un poil. Je préférais qu'elle me fit une seule natte: il me semblait que cela convenait mieux à une personne de mon rang. Cette Chinoise s'appelait Trê, nom que je trouvai d'emblée inadmissible. Je lui fis savoir qu'elle porterait le nom de mon esclave japonaise, qui était charmant. Elle me regarda d'un air ahuri et continua à s'appeler Trê. De ce jour, je compris qu'il y

avait quelque chose de pourri dans la politique de ce pays. Certains pays agissent comme des drogues. C'est le cas de la Chine, qui a l'étonnant pouvoir de rendre prétentieux tous ceux qui y sont allés - et même tous ceux qui en parlent. La prétention fait écrire. D'où un nombre extraordinaire de livres sur la Chine. A l'image du pays qui les a inspirés, ces ouvrages sont le meilleur (Leys, Segalen, Claudel) ou le pire. Je n'ai pas fait exception à la règle.

La Chine m'avait rendue très prétentieuse. Mais j'avais une excuse que peu de sinomanes à bon marché peuvent avancer: j'avais cinq ans quand j'y suis arrivée et huit quand j'en suis repartie. Je me souviens très bien du jour où j'ai appris que j'allais vivre en Chine. J'avais à peine cinq ans, mais j'avais déjà compris l'essentiel, à savoir que j'allais pouvoir me vanter. C'est une règle sans exception: même les plus grands détracteurs de la Chine ressentent comme un adoubement la perspective d'y mettre le pied. Rien ne pose autant son homme que de dire: «Je reviens de Chine» d'un air détaché. Et aujourd'hui encore, quand je trouve que quelqu'un ne m'admire pas assez, je dispose, au détour d'une phrase, un «lorsque je vivais à Pékin», d'une voix indifférente. C'est une réelle spécificité: car après tout, je pourrais aussi bien dire un «lorsque je vivais au Laos» qui serait nettement plus exceptionnel. Mais c'est moins chic. La Chine, c'est le classique, l'inconditionnel, c'est Chanel n° 5. Le snobisme n'explique pas tout. La part du fantasme est énorme et invincible. Le voyageur qui débarquerait en Chine sans une belle dose d'illusions chinoises ne verrait pas autre chose qu'un cauchemar. Ma mère a toujours eu le caractère le plus heureux de l'univers. Le soir de notre arrivée à Pékin, la laideur l'a tellement frappée qu'elle a pleuré. Et c'est une femme qui ne pleure jamais. Bien sûr, il y avait la Cité Interdite, le Temple du Ciel, la Colline Parfumée, la Grande Muraille, les tombes Ming. Mais ça, c'était le dimanche. Le reste de la semaine, c'était l'immondice, la désespérance, la coulée de béton, le ghetto, la surveillance - autant de disciplines dans lesquelles les Chinois excellent. Aucun pays n'aveugle à ce point: les gens qui le quittent parlent des splendeurs qu'ils ont vues. Malgré leur bonne foi, ils ont tendance à ne pas mentionner une hideur tentaculaire qui n'a pas pu leur échapper. C'est un phénomène étrange. La Chine est comme une courtisane habile qui parviendrait à faire oublier ses innombrables imperfections physiques sans même les dissimuler, et qui infatuerait tous ses amants. Deux ans plus tôt, mon père avait reçu son affectation pour Pékin avec un air grave. Pour ma part, je trouvais inconcevable de quitter le village de Shukugawa, les montagnes, la maison et le jardin. Mon père m'expliqua que le problème n'était pas là. D'après ce qu'il racontait, la Chine était un pays qui n'allait pas très bien. Est-ce qu'il y a la guerre? espérai-je. Non. Je boude. On me fait quitter mon Japon adoré pour un pays qui n'est même pas en guerre. Evidemment, c'est la Chine: ça sonne bien. C'est déjà ça. Mais comment le Japon fera-t-il sans moi? L'inconscience du ministère m'inquiète. En 1972, le départ s'organise. La situation est tendue. On emballe mes ours en peluche. J'entends dire que la Chine est un pays communiste. Je vais analyser ça. Il y a plus grave: la maison se vide de ses objets. Un jour, il n'y a plus rien. Il faut partir ...

Друге завдання: Реферування україномовної газетної статті французькою мовою.

Обсяг статті – **450 – 500** слів. Матеріалом для другого завдання вступного письмового іспиту з французької мови слугують газетні статті суспільно-політичного та гуманітарного характеру, що добираються з матеріалів періодичних друкованих видань України.

Реферуючи запропоновану україномовну статтю, вступник повинен виявити розуміння теми та змісту статті, усно скласти інформативно відповідне резюме, викласти основні проблеми та ключові ідеї статті з дотриманням канонів газетно-публіцистичного стилю і адекватним використанням у резюме лексичних одиниць, вжитих у статті.

Вступник має показати вільне володіння монологічним та діалогічним мовленням, вміння логічно і послідовно викладати свої думки та висловлювати свою думку, володіти в повному обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою та граматично правильно будувати французькі речення.

Реферування статті передбачає не просто передачу її змісту, переказ, а структурований певним чином аналіз, і включає деякі необхідні складові, а саме:

1. Назва статті, автор, джерело.
2. Тема.
3. Короткий зміст.
4. Аргументація і теза (основна ідея) автора.
6. Ставлення відповідно до авторської ідеї і теми статті.

Рекомендовано користуватись прийнятою фразеологією:

1) Le sujet de l'article est...

L'article est publié à/dans/sur...

L'article est publié le .....

L'auteur de l'article est...

L'auteur de l'article est inconnu.

2) L'article porte sur...

Le texte présente (décrit)...

3) D'abord, l'auteur présente (annonce, expose, parle)...

Pour commencer, l'auteur aborde...

Puis, l'auteur examine (analyse)...

Finalement, l'auteur fait la conclusion...

4) L'idée principale de l'auteur est...

L'auteur s'oppose à, proteste contre, pense, juge...

5) Je voudrais remarquer... Je voudrais ajouter... Je voudrais commenter...
Je pense... Je crois... À mon point de vue...

Приклад другого завдання на іспиті з французької мови:
Rédigez le résumé de l'article proposé en français:

ЯК ЗМІНИТЬСЯ ОСВІТА ПІСЛЯ ПАНДЕМІЇ: 5 ПРОГНОЗІВ СВІТОВИХ ЕКСПЕРТІВ

За даними ЮНЕСКО, 91% учнів та студентів по всьому світу опинилися на карантині. Це перше глобальне закриття шкіл та університетів від часів Другої світової війни. Коли діти та студенти знову повернуться в класні кімнати, освіта вже не зможе бути такою, як до пандемії. Як зміниться навчання і роль вчителя у світі після коронавірусу? Ми зібрали прогнози освітніх експертів.

1. Освіта для життєвих навичок

Всесвітній економічний форум називає 4 головні зміни, що чекають на освіту після карантину. Учні та студенти, які найбільше відчують сьогодні наслідки пандемії, це покоління Z: найстаршим з них зараз 25 років, для багатьох із них їхні випускні іспити скасовані, а вступні перенесені. Це покоління описують двома аббревіатурами: FOBA (Fear of Being Alone) – страх бути на самоті, та FOMO (Fear of Missing Out) – страх щось пропустити. Вони ніколи не бачили світу без технологій, тому прагнуть завжди бути на зв'язку і отримувати миттєві відповіді на питання чи коментарі про свою роботу через різні месенджери та додатки.

2. Школа стане гібридною

Яков Гехт, засновник мережі демократичних шкіл та радник міністрів освіти Ізраїлю, поділився своїми прогнозами щодо освіти після пандемії під час онлайн-конференції EdCamp. Він сказав, що коронавірус лихоманить традиційну школу і показує освітянам можливості, якими треба негайно скористатися.

«Я прогножую дві найважливіші зміни школи після коронавірусу. По-перше, школа стане гібридною: частину часу діти навчатимуться у форматі face-to-face – у класі з учителем, а решту часу вони навчатимуться самостійно онлайн. Таке поєднання офлайн- і онлайн-освіти зробить школу дуже гнучкою на випадок таких криз, але також відкриє нові можливості. По-друге, бюджети країн на освіту будуть скорочуватися. Тож освітянам доведеться працювати з меншими фінансовими ресурсами, ніж було доти.

Школам доведеться змінити свою парадигму – із «школи викладання» перейти до «школи навчання». Це означає, що маємо забути про звичний для нас шкільний розклад, де вказано, о котрій годині цей учитель читає свій урок. Розклад нової школи має показувати, чого учень навчається в цей час. Цей новий розклад буде також дуже гнучким: учень може на якийсь час приєднатися до традиційного уроку і взяти з нього те, що йому потрібно, а решту часу навчатиметься з комп'ютером, зі своїми друзями, зі своєю родиною, з учителем з іншого кінця світу тощо.

3. Зміниться роль учителя

Після карантину професія вчителя не зникне, але мусить суттєво змінитися, вважають експерти. До 2025 року глобальний ринок онлайн-освіти коштуватиме близько 325 мільярдів доларів, а це невідворотно ставить під питання роботу вчителя у світовому віртуальному навчальному просторі. Звісно, значення педагога і надалі буде визначальним, проте мусить змінитися його роль.

Вчитель більше не може дозволити собі бути просто знавцем свого предмета. Відтепер він має стати фасилітатором, який заохочує, координує командну роботу. На додачу до цього вчителі повинні будуть пройти ґрунтовні тренінги з користування цифровими технологіями, щоб їхні віртуальні уроки були якомога більш інтерактивними і залучали всіх до роботи. Зміняться і методи тестування і перевірки учнів: з онлайн-інструментами у вчителя буде значно більше свободи вибору форм моніторингу навичок і оцінювання студентів.

4. Хоумскулінг і М-навчання будуть у тренді

У США близько 1,7 мільйона учнів навчаються вдома, вони були хоумскулерами ще до пандемії. Проте зараз Організація економічного співробітництва та розвитку позитивно оцінює тенденцію онлайн-навчання і прогнозує, що багато урядів переглянуть свої уявлення щодо шкільної освіти, а експерти пророкують, що багато сімей зважаться на такий формат навчання для своїх дітей. Українські батьки також напівжартома кажуть, що сприймають карантин як демоверсію хоумскулінгу, тож цілком можливо, що цей прогноз справдиться.

Інший тренд, що може змінити освіту – так зване М-навчання: за аналогією з e-learning, це – M-learning – mobile learning. Сучасні навчальні платформи сьогодні зосереджені на пристосуванні їхнього контенту для М-навчання.

5. Освіта стане глобальною

Глобальна освіта повинна стати освітою про глобальне. Кожен студент, що їде навчатися в іншу країну, і кожна навчальна програма, що запрошує іноземних студентів, повинні розвивати екологічну свідомість і думати про те, як зменшити нищівний слід кожної людини від глобальних подорожей. Цілком імовірно, вважають експерти, що міжнародні навчальні програми матимуть дві форми – очну та онлайн/дистанційну. Світ після пандемії потребує людей, що будуть глобально освіченими – вони глибоко розумітимуть взаємопов'язаність усього у світі, умовність кордонів і вразливість кожного.

(За матеріалами сайту <https://osvitoria.media>).

Орієнтовний перелік тем:

1. Проблеми навчання та виховання молодого покоління в Україні та Франції:

Система освіти в Україні

Система освіти у Франції

Проблеми вищої школи

2. Молодь у сучасному світі:

Проблеми молоді в Україні

Проблеми французької молоді

Молодь як майбутнє України

Проблеми молоді: безробіття, злочинність, наркотики

3. Сім'я та шлюб:

Сім'я та суспільство

Роль сім'ї у вихованні дітей

Роль жінки в сім'ї та суспільстві

4. Людина і закон:

Права та обов'язки громадян України відповідно Конституції

Взаємозв'язок моралі та права

Правопорушення в сучасному суспільстві

5. Становлення України як держави:

Державний устрій

Конституція – основний закон України

Українська мова як важливий чинник духовного відродження українського суспільства

Національна політика: українська нація та національні меншини

6. Мистецтво в житті сучасної людини:

Живопис

Класична та сучасна музика в житті сучасної людини

Театр, кіно

7. Французька республіка:

Географія, історія, державний устрій, політичні партії

Великі міста Франції

Мистецтво Франції (видатні письменники, художники, композитори)

8. Міжнародні організації і зв'язки та їх роль у сучасному світі:

ООН

ЮНЕСКО

Рада Європи

Країни ЄС

Міжнародні контакти України

9. Проблеми екології:

Заходи щодо зупинення руйнування навколишнього середовища

Проблеми, пов'язані із закриттям Чорнобильської АЕС

10. Засоби масової інформації :

Роль та функції засобів масової інформації у суспільстві

Телебачення і суспільство

Засоби масової інформації в Україні

Засоби масової інформації у Франції

11. Франкофонія у світі:

Роль та значення французької мови у сучасному світі

Французька культура, як одна з головних складових західноєвропейської цивілізації.

Третє завдання: Презентація наукових пропозицій чи досягнень.

Відповідь вступника передбачає монологічне мовлення протягом 5 – 7 хвилин, а також діалог з екзаменатором з питань на тему майбутнього дослідження, наукових поглядів і здійснених досягнень вступника.

У своїй презентації наукових пропозицій чи досягнень вступник повинен показати глибокий та повний аналіз теоретичних засад з теми майбутнього дослідження у відповідній мовній формі, високий рівень теоретичних узагальнень, наявність наукових підвалин відповіді, високий рівень володіння монологічним та діалогічним мовленням, вміння вести наукову дискусію, висловлювати свою думку та вільно користуватися французькою мовою як засобом міжнародного спілкування у науковому співтоваристві.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Оцінювання виконання завдань здійснюється за принципом повного або неповного дотримання вимог до змісту та форми. Повне виконання вимог до форми і до змісту оцінюється на **«відмінно»**.

Часткове порушення, неякісне виконання або невиконання певних вимог до форми та змісту є підставою для виставлення оцінок **«добре»**, **«задовільно»** та **«незадовільно»**.

При виставленні оцінки за вступний іспит до аспірантури з французької мови враховується змістовність та ґрунтовність всіх відповідей здобувача на питання екзаменаційного білета; мовна, комунікативна та лінгвокраїнознавча компетентності здобувача та рівень володіння основами теорії мови.

Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог конкретних питань екзаменаційного білета.

3.1. Оцінювання першого завдання

Перше завдання: Читання, переклад, інтерпретація художнього тексту.

Оцінка «відмінно»

Зміст відповіді:

- повне розуміння прочитаного тексту та інформативна відповідність власного коментаря змісту уривка;
- чітке та послідовне викладання в коментарі основної ідеї та проблем, висвітлених у тексті;
- змістовна інтерпретація уривку з опорою на стилістичні засоби (лексичні, синтаксичні та засоби образності), які створюють стилістичну тональність запропонованого тексту;
- відповідність стилю коментаря канонам літературно-критичного викладу;
- наявність особистої оцінки уривку із зазначенням загальних вражень та описом окремих компонентів, які зв'язують зміст тексту з його формою.

Форма відповіді:

- логічна композиційна побудова коментаря;
- дотримання необхідних міжфразових зв'язків;
- широка варіативність у виборі лексичних, граматичних структур та їх відповідність літературно-критичному викладу;
- наявність не більше трьох незначних помилок граматичного, лексичного, стилістичного характеру.

Оцінка «добре»

Достатнє розуміння тексту, цілком прийнятний літературний переклад уривку українською мовою, добре знання творчості автора тексту та його місця в літературному розвої конкретної епохи, змістовна інтерпретація фрагменту тексту з аналізом лінгвостилістичних засобів і недостатньо повною оцінкою прочитаного. Невиконання однієї вимоги до змісту та/або двох вимог до форми. Допускається до п'яти незначних помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «задовільно»

Достатньо точне розуміння тексту, недостатньо адекватний переклад уривку тексту українською мовою, задовільне знання творчості автора тексту та його місця в літературі, недостатньо змістовна інтерпретація фрагменту тексту з елементами аналізу лінгвостилістичних засобів і невміння дати оцінку прочитаному. Невиконання двох вимог до змісту та/або трьох вимог до форми. Допускається не більше семи помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «незадовільно»

Недостатнє розуміння тексту, неадекватний переклад уривку тексту українською мовою, фрагментарність або повна відсутність знань про творчість автора тексту. Невміння визначити основні мовно-стилістичні засоби. Невиконання трьох та більше вимог до змісту та/або чотирьох вимог до форми при допущенні восьми та більше помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

3.2. Оцінювання другого завдання

Друге завдання: Реферування україномовної газетної статті французькою мовою.

Оцінка «відмінно»

Зміст відповіді:

- виявлення повного розуміння статті;
- інформативна відповідність резюме статті її змісту;
- змістовне та логічне викладення основних проблем та ключових ідей статті;
- дотримання канонів франкомовного газетно-публіцистичного стилю, включаючи формулювання заголовку;
- максимальне використання в тексті резюме лексичних одиниць, вжитих у статті.

Форма відповіді:

- правильна композиційна побудова резюме статті;
- чітке, логічне й послідовне викладання змісту статті;
- дотримання необхідних міжфразових зв'язків;

- наявність не більше однієї помилки лексичного, граматичного або стилістичного характеру;

Оцінка «добре»

Достатньо вільне володіння монологічним та діалогічним мовленням. Вміння вести бесіду та висловлювати свою точку зору. Володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Невиконання однієї вимоги до змісту, однієї вимоги до форми. Допускається не більше трьох помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «задовільно»

Недостатньо вільне володіння монологічним та діалогічним мовленням. Уміння виділити та достатньо вірно сформулювати основну думку тексту. Невміння вести бесіду та аргументувати свою думку через недостатній запас слів. Знижений темп мовлення. Невиконання двох вимог до змісту, двох вимог до форми. Допускається до п'яти помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «незадовільно»

Невміння вести бесіду з проблем газетної та журнальної статті через недостатній запас слів. Невиконання трьох і більше вимог до змісту, трьох і більше вимог до форми при допущенні шести та більше помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру

3.3. Оцінювання третього завдання

Третє завдання: Презентація наукових пропозицій чи досягнень.

Оцінка «відмінно»

Зміст відповіді:

- уміння продемонструвати достатньо глибокі знання зі спеціальності, за якою провадиться наукове дослідження;
- змістовне та аргументоване представлення теоретичних і практичних проблем за обраним науковим напрямом;
- глибокий та повний аналіз теоретичних положень у бездоганній мовній формі;
- чітке й логічне розв'язання теоретичних проблем за обраною спеціальністю;
- уміння робити відповідні висновки та узагальнення.

Форма відповіді:

- володіння нормами франкомовного академічного викладу матеріалу;
- дотримання необхідних міжфразових зв'язків;

- доцільне вживання відповідних наукових термінів та терміносполучень;
- наявність не більше трьох незначних помилок граматичного, лексичного, стилістичного характеру;

Оцінка «добре»

Глибоке та змістовне викладення теоретичного матеріалу. Невиконання однієї вимоги до змісту, однієї вимоги до форми. Допускається до чотирьох помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «задовільно»

Неглибоке викладення матеріалу. Невиконання двох вимог до змісту, двох вимог до форми. Допускається до шести незначних помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

Оцінка «незадовільно»

Поверхове викладення теоретичного питання, нерозкриття суті. Невиконання трьох та більше вимог до змісту, трьох та більше вимог до форми при допущенні більше шести помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру.

3.4. Підсумкова оцінка за вступний іспит до аспірантури з французької мови

Підсумкова оцінка за вступний іспит до аспірантури з французької мови виставляється з урахуванням трьох складників оцінок за виконання кожного завдання.

Жодна із складників оцінок не має переваг перед рештою, відтак подані нижче комбінації балів є підставою для виставлення вступникові відповідної підсумкової оцінки.

Відмінно:	“5”, “5”, “5” “5”, “5”, “4”		
Добре:	“4”, “4”, “5” “4”, “4”, “4”	“4”, “4”, “3” “5”, “5”, “3”	“3”, “4”, “5”
Задовільно:	“5”, “5”, “2” “4”, “4”, “2” “3”, “3”, “2”	“3”, “3”, “3” “3”, “3”, “4” “3”, “3”, “5”	“5”, “4”, “2” “5”, “3”, “2” “4”, “3”, “2”
Незадовільно:	“2”, “2”, “2” “2”, “2”, “3”	“2”, “2”, “4” “2”, “2”, “5”	

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теоретична фонетика

1. Катагощина Н.А. О современном французском произношении. М., 1974.
2. Порткова Н.И. Фоностилистика французского языка. М., 1986.
3. Рапанович А.Н. Фонетика французского языка. Теоретический курс. Минск, 1986.
4. Селях А.С., Евчик Н.С. Фонетика Французской разговорной речи. М., 1990.
5. Соколова В.С., Порткова Н.И. Фонетика французской разговорной речи. М., 1990
6. Торсуева И.Г. Интонация и смысл высказывания. М., 1979.
7. Chigarevskaja N.A. Traité de phonétique française. Cours théorique. Moscou, 1982.
8. Gak V.G. L'orthographe du français. Essai de description théorique et pratique. P., 1976.
9. Leon P.-R. Prononciation de français standard. P., 1978.
10. Martinet A. La prononciation du français contemporain. Genève, 1971.
11. Voïtiouk N.A. Phonétique théorique du français contemporain. Lviv, 1979.

Теоретична граматика

1. Бакару В.И. Типы предикации во французском языке. Кишинев, 1980.
2. Бобырева М.М. О типологии предложения в современном французском языке. К., 1964.
3. Васильева Н.М. Французский язык. Теоретическая грамматика. Морфология. Синтаксис. Ускоренный курс. М.: Высшая школа, 1991.
4. Гак В.Г. Теоретическая грамматика французского языка. Морфология. М., 1979.
5. Гак В.Г. Теоретическая грамматика французского языка. Синтаксис. М., 1981.
6. Гак В.Г. Теоретическая грамматика французского языка. М.: Добросвет, 2000.
7. Ионицэ М.П. Глоссарий контекстуальных связей. Кишинев, 1981.
8. Кириленко К.И. Формальные механизмы синтаксического анализа. К., 1986.
9. Никитин М.В. Курс лингвистической семантики. Учебное пособие к курсам языкознания, лексикологии и теоретической грамматики. С.-Петербург: Научный центр проблем диалога, 1996.
10. Реферовская Е.А. Лингвистические исследования структуры текста. Л., 1989.
11. Сухова Л.В. Контекстуальная связь предложений. К., 1982.
12. Andrievskaia A. Syntaxe du français moderne. К., 1973.
13. Combettes V. Pour une grammaire textuelle. P., 1988.
14. Mainguineau D. Précis de grammaire pour les concours. P., 1994.
15. Tesnière L. Eléments de syntaxe structurale. P., 1959.

Історія мови

1. Бурбело В.Б. Историческая стилистика французского языка. К., 1990.
2. Волкова З.Н. История французского литературного языка. М., 1983.
3. Гак В.Г. Французская орфография. М., 1985.
4. Кагановська О.М., Філоненко Н.Г. Історія французької мови. К: КНЛУ, 2003.
5. Катагощина Н.А., Гурычева М.С., Аллендорф К.А. История французского языка. М., 1983
6. Крючков Г.Г. Орфография современного французского языка. К., 1980.
7. Реферовская Е.А. Формирование романских литературных языков. Французский язык. Л., 1980.
8. Чердниченко А.И. Язык и общество в развивающихся странах Африки. К., 1989.
9. Foulet L. Petite syntaxe de l'ancien français. P., 1970.
10. Moignet G. Grammaire de l'ancien français. P., 1976.
11. Spillebout G. Grammaire de la langue française du XVIIe siècle. P. 1985.
12. Stepanova O.M. Histoire de la langue française. Textes d'étude. M.: École Supérieure, 1975.
13. Chigarevskaja M. Précis de l'histoire de la langue française. Л.: Просвещение, 1974.

Лексикологія

1. Гак В.Г. Сопоставительная лексикология. М., 1977.
2. Катагощина Н.А. Как образуются слова во французском языке. М., 1980.
3. Левит З.Н. Лексикология французского языка. – М., 1979.
4. Лопатникова Н.Н., Мовшович Н.А. Лексикология современного французского языка. М., 1982.
5. Соколова Г.Г. Фразообразование во французском языке. М., 1987.
6. Тимескова И.Н., Тархова В.А. Лексикология современного французского языка. Л., 1967.
7. Халифан Э.И. Словообразование в современном французском языке. М., 1989.
8. Чекалина Е.М., Ушакова Т.М. Лексикология французского языка. Спб.: Издательство С.-Петербургского университета, 1998.
9. Смуцинська І.В. Французька лексикологія. К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2015.
10. Andrievskaia A. Cours de lexicologie française. К., 1958.
11. Mitterand H. Les mots françaises. P., 1968.
12. Wagner R.L. Vocabulaire français. P., 1968.

Стилістика

1. Долинин К.А. Интерпретация текста. М., 1985.
2. Долинин К.А. Стилистика французского языка. М.: Просвещение, 1987.

3. Кузнецов В.Г. Функциональные стили современного французского языка. М., 1991.
4. Морен М.К., Тетеревникова Н.Н. Стилистика современного французского языка. М., 1970.
5. Резинкина Н.М. Функциональная стилистика. М., 1989.
6. Степанов Ю.С. Французская стилистика. М., 1965.
7. Хованская З.И. Стилистика французского языка. М., 1984.
8. Bally Ch. Traité de stylistique française. P., 1951.
9. Dubois J. Et al. Rhétorique générale. P., 1970.
10. Moliné G. La stylistique. P., 1989.
11. Smouchtchynska I. Stylistique des figures : Les tropes : manuel. К. : Centre d'édition et de polygraphie "Université de Kiev", 2008.
12. Smouchtchynska I. Stylistique des figures : Les figures non-tropiques : manuel. К. : Logos, 2010.

Порівняльна типологія

1. Жлуктенко Ю.О. Нариси з контрастивної лінгвістики. К.: Вища школа, 1979.
2. Гак В.Г. Сравнительная типология французского и русского языков. М., 1989.
3. Білодід І.К. Сучасна українська літературна мова. Книжки 1-5. К.: Наукова думка, 1969-1973.
4. Русанівський В.М. Структура лексикології і граматичної семантики. К., 1988.
5. Веденина Л.Г. Особенности французского языка. М., 1988.
6. Дем'яненко М.Я. Вступний курс фонетики французької мови. К., 1971.
7. Білодід І.К. Питання історичного розвитку української мови. Харків, 1983.
8. J-P. Vinay et I. Darbelnet Stylistique comparée du français et de l'anglais. Paris, 1972.

Завідувачка кафедри
іспанської та французької філології

Р. І. Савчук

